

УКРАЇНА

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Служба у справах дітей

10014 м. Житомир, вул.М.Бердичівська, 25, тел. 47-50-11, e-mail: dity_zhitomir@ukr.net

---

від 15.02.2019 №217

Обласна рада

На виконання рішення восьмої сесії VII скликання Житомирської обласної ради від 22.12.16 № 416 «Про цільову Програму щодо забезпечення та захисту прав дітей у Житомирській області на 2017-2018 роки» інформуємо наступне.

I. Забезпечення та захист прав дітей різних категорій.

1.1.Профілактика соціального сирітства, подолання бездоглядності та безпритульності у дитячому середовищі

Станом на 31.12.2018 року на обліку в службах у справах дітей райдержадміністрацій, міських рад – 2752 дитини, які перебувають у складних життєвих обставинах, з них 56 дітей, що зазнали насильства в сім'ї, жорстокого поводження, 4 дитини – залучені до найгірших форм дитячої праці, 22 – систематично самовільно залишають місце постійного проживання, 20 дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переміщених із тимчасово окупованої території або з району проведення антитерористичної операції, які залишилися без батьківського піклування.

Всього протягом року на облік поставлено 597 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Проводяться рейди обстеження умов проживання дітей в таких сім'ях. За їх результатами вживаються заходи до батьків, які не виконують батьківських обов'язків. За 2018 рік обстежено 3983 дитини з 1693 сімей. До адміністративної відповідальності за ст. 184 кодексу України про адміністративні правопорушення ініційовано притягнення 583 батьків, з них притягнуто 545 батьків. Всього притягнуто до адміністративної відповідальності 1750 батьків, 105 батьків позбавлено батьківських прав відносно 150 дітей, у 10 батьків відібрано 19 дітей за рішенням суду.

Працівниками поліції спільно з працівниками служби у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді постійно проводяться профілактичні рейди з метою встановлення стану утримання та виховання дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Після проведення відповідної роботи з дітьми та їх батьками з 176 вилучених дітей,

22 дитини повернуто батькам, 93 - влаштовано в лікувальні заклади, 61 - в центри соціально-психологічної реабілітації дітей. Обстежено 3204 сім'ї. До батьків, які систематично вживають спиртні напої, не виконують обов'язків щодо виховання дітей, здійснюються заходи профілактичного, виховного, адміністративного характеру, попереджено 2449 батьків, ініційовано притягнення до відповідальності 486 батьків.

Впродовж 2018 року соціальними послугами було охоплено 3064 сім'ї, що перебувають у складних життєвих обставинах, в яких виховується 6443 дитини. Послугою соціального супроводу охоплено 961 сім'ю, що перебувають у складних життєвих обставинах, та надано понад 34 тисячі соціальних послуг.

З метою попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, службами у справах дітей у взаємодії з підрозділами ювенальної превенції відділів, відділень поліції ГУНП в Житомирській області проведено 1859 профілактичних рейдів «Діти вулиці, Вокзал», під час яких виявлено 965 дітей, з них 176 дітей вилучено. В ході спільних профілактичних заходів «Діти вулиці», «Вокзал», «Урок» працівники поліції проводили відпрацювання закладів торгівлі та відпочинку з метою виявлення фактів продажу алкогольних та тютюнових виробів неповнолітнім, порушень, встановленого законом порядку перебування дітей у закладах, у яких провадиться діяльність у сфері розваг, або закладах громадського харчування.

В області організовано інформаційну та роз'яснювальну роботу щодо запровадження патронату над дитиною, як альтернативу інституційному догляду дітей, пошуку кандидатів у патронатні вихователі. Станом на 31.12.2018 року в області відсутні патронатні сім'ї. Разом з тим, робота щодо запровадження патронату над дитиною в області продовжується. Житомирський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за підтримки МБО «Партнерство «Кожній дитині» з грудня 2018 року розпочав навчання групи кандидатів у патронатні вихователі та їх помічників. Центри СССДМ області проводять інформаційну та роз'яснювальну роботу серед цільових груп населення області щодо запровадження послуги патронату над дитиною, пошуку кандидатів у патронатні вихователі та їх первинний відбір («круглі столи», семінари, інформаційні групові та індивідуальні зустрічі тощо). Матеріали щодо механізму запровадження послуги патронату над дитиною розміщені та періодично поновлюються у засобах масової інформації (рубрики в газетах, теле-, радіопрограмах, інформаційні повідомлення на Інтернет-ресурсах).

Обласним центром СССДМ у 2018 році виготовлено та розповсюджено буклет «Патронат над дитиною: запитання та відповіді», листівки «Патронат – швидка сімейна допомога».

Обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за підтримки МБО «Партнерство «Кожній дитині» з грудня 2018 року розпочато навчання кандидатів у патронатні вихователі та їх добровільні помічники. Станом на 22.01.2019 зазначене навчання продовжують кандидати з

м. Малина, Коростишівського та Новоград-Волинського районів, а також дві сім'ї з Хорошівської ОТГ.

1.2. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Одним з пріоритетних напрямків роботи служб у справах дітей області є забезпечення права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на виховання в сімейному оточенні.

Станом на 31.12.2018 на первинному обліку служб у справах дітей райдержадміністрацій, міськвиконкомів перебуває 2994 дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, з них 92,08 % охоплено родинним вихованням.

Національне усиновлення є найпріоритетнішою формою влаштування дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. На регіональному обліку дітей, які можуть бути усиновлені перебуває 711 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Із загальної кількості дітей, що можуть бути усиновлені: 12 – виховуються в сім'ях опікунів, піклувальників, 509 - в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу.

Протягом 2018 року в області усиновлено 68 дітей, з них громадянами України - 62 та 45 дітей усиновлено одним із подружжя (внутрісімейне усиновлення). Зберігається позитивна тенденція попередніх років щодо переважання національного усиновлення над міждержавним.

Усиновлено 17 дітей старше 5 років.

Пріоритетним завданням залишилось мотивування громадян України до усиновлення родинних груп (дотримання принципу родинного походження), оскільки більше половини дітей, які перебувають на обліку з усиновлення, мають братів і сестер. Протягом 2018 року 13 українських родин та 1 родина іноземних громадян усиновили дітей родинними групами разом з братами чи сестрами (по 2 дитини), а також 1 родина громадян України – родинну групу з 3 дітей.

З метою активізації національного усиновлення служба у справах дітей облдержадміністрації щомісяця надає інформацію про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які потребують влаштування в сімейні форми виховання, на сайти БФ «Розвиток України», БФ «Зміни одне життя–Україна».

На території області проживає 616 усиновлених дітей у 524 сім'ях усиновлювачів, з них: 172 дитини були усиновлені менше трьох років та 444 дитини усиновлені більше трьох років. Протягом 2018 року службами у справах дітей райдержадміністрацій, міських рад здійснено нагляд та оформлено звіти щодо 326 усиновлених дітей. Сім'ї отримують допомогу при усиновленні на 163 дитини. Вчасно аналізуються проблемні ситуації та надаються рекомендації. В родинях усиновлювачів створені належні умови для повноцінного розвитку навчання та виховання дітей, батьки відповідально виконують свої обов'язки.

Станом на 31.12.2018 під опікою, піклуванням громадян перебуває

2201 дитини, що становить 73,5 % від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 39 дітей за станом здоров'я перебуває у спеціальних закладах і до опікунів повертаються лише у вихідні, святкові та канікулярні дні. Протягом 2018 року в сім'ї опікунів, піклувальників влаштовано 291 дитину. Протягом 2018 року в сім'ї опікунів, піклувальників влаштовано 291 дитину, що становить 65,4 % від виявлених та поставлених на облік впродовж року.

В умовах реформування закладів інституційного догляду пріоритетом залишається розвиток мережі прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу. Станом на 31.12.18 в регіоні діють 45 дитячих будинка сімейного типу та 186 прийомних сімей, в яких виховується 641 дитина. Протягом 2018 р. створено 9 дитячих будинків сімейного типу в Пулинському (3), Житомирському (1), Брусилівському (2) районах, в містах Житомирі (2), Новоград-Волинському (1), та 12 прийомних сімей у Андрушівському (1), Житомирському (3), Коростишівському (1), Пулинському (2), Романівському (1), Ружинському (1), Чуднівському (1) районах та м. Житомирі (2). В дані форми виховання влаштовано 75 дітей.

Серед заходів, які систематично проводились центрами СССДМ в рамках інформаційної кампанії «Візьміть дитину у родину» щодо підтримки національного усиновлення та інших форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: «круглі столи», наради, тематичні зустрічі, інтерактивні бесіди в громадах. Періодично готувались соціальні історії про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, статті щодо досвіду запровадження сімейного виховання для розміщення на сайтах райдержадміністрацій, міських рад, у місцевих засобах масової інформації.

На облік з питань створення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу у 2018 році взято 17 сімей та 7 осіб. Обласним центром СССДМ проведено три тури навчання потенційних кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни/піклувальники, в яких взяли участь: 13 сімей, одна особа – кандидати на створення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, з яких одна сім'я отримала негативну рекомендацію; 11 осіб – кандидати на створення сімей опікунів/піклувальників.

Станом на 01.01.2019 під соціальним супроводженням центрів СССДМ перебувають 142 прийомні сім'ї та 38 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховуються 524 дитини-сироти, дитини, позбавлені батьківського піклування. В результаті соціального супроводження: 157 прийомних дітей / дітей-вихованців підтримують стосунки з біологічними родичами; 425 – оволоділи навичками самообслуговування відповідно до віку; 195 – підвищили соціальну активність; 143 дитини підготовлено до самостійного життя.

У 2018 році проведено чотири тури навчання з підвищення кваліфікації прийомних батьків, батьків-вихователів прийомних сімей, дитячих будинків

сімейного типу, які функціонують понад два роки, загальною кількістю 107 осіб.

1.3. Деінституалізація дітей та профілактика їх розлучення з сім'ями

Службами у справах дітей області здійснюється систематичний моніторинг дітей, влаштованих до загальноосвітніх шкіл – інтернатів, в яких навчаються діти за заявою батьків. Відмічається незначне зменшення на 0,041% питомої ваги дітей, що навчаються в школах – інтернатах по заявах батьків у 2018 році у порівнянні з 2017 роком.

У 2018-2019 навчальному році в інтернатних закладах системи МОН навчається 2300 дітей. Із загальної кількості дітей: 121 – навчається без проживання в закладі, 54 - навчаються індивідуально. Загальна кількість дітей зменшилась на 187 дітей у порівнянні з минулим навчальним роком. Загальна кількість виховних груп зменшилась на 12. Зменшилась кількість дошкільних груп на 5. Не відкрились перші класи у 5 школах-інтернатах (Новоград-Волинська, Ушомирська, Вишевицька, Довбиська, Потіївська). Інтернатні заклади всіляко сприяють перебування учнів у сім'ї, збільшилась кількість дітей, які навчаються у інтернатних закладах без проживання.

Здійснюються перевірки діяльності закладів соціального захисту дітей області щодо забезпечення соціального захисту вихованців та надання їм комплексної допомоги. У 2018 році здійснено 3 перевірки закладів: приватного закладу «Житомирський соціально-реабілітаційний центр для єврейських дітей дитяче містечко «Алюмім», комунальної установи «Обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Сонячний дім» Житомирської обласної ради; Коростенського міського центру соціальної підтримки дітей та сімей «Віри, Надії, Любові».

Спільною робочою групою департаменту праці, соціальної та сімейної політики облдержадміністрації та експертами медичних закладів та установ області, відповідно до доручення голови облдержадміністрації від 13.09.2018 №8711/06/1-2018, наказу департаменту праці, соціальної та сімейної політики облдержадміністрації від 21.09.2018 «Про перевірку інтернатних установ з питань реалізації та додержання прав осіб з інвалідністю» здійснюються перевірки дитячих будинків-інтернатів, області.

Протягом 2018 року проведено перевірку: КУ «Тетерівський дитячий будинок-інтернат», КУ «Романівський дитячий будинок-інтернат» та КУ «Новоборівський дитячий будинок-інтернат».

Обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з міжнародною громадською організацією «Останній дзвінок» проведено «круглий стіл» з методології наставництва, в якому взяли участь представники із залученням суб'єктів соціальної роботи. Крім того, інформація про наставництво надавалась на семінарах, нарадах для директорів, спеціалістів місцевих центрів СССДМ, розміщувалась у засобах масової інформації (рубрики в газетах, теле-, радіопрограмах, інформаційні

повідомлення на Інтернет-ресурсах). Впродовж 2018 року до місцевих центрів СССДМ звернулись 4 кандидати в наставники.

1.4. Захист прав дітей, переміщених з тимчасово - окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми» від 26.01.2016 № 936-VIII службами у справах дітей проводиться моніторинг усіх внутрішньо переміщених дітей в районах (містах) області.

За станом на 31.12.2018 в управліннях соціального захисту населення області обліковано 1537 дітей, як внутрішньо переміщених осіб.

Організовано роботу районних та міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді із залученням служб у справах дітей області щодо оцінки та визначення потреб внутрішньо переміщених дітей, виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, які мають право на встановлення статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

За станом на 31.12.2018 здійснено оцінку потреб 916 дітей, які перебувають на обліку як внутрішньо переміщені. 834 дітям надано соціальні послуги в межах компетенції центрів СССДМ. Надавалось сприяння у влаштуванні дітей у дитсадки, школи, здійснювалось посередництво в організації дозвілля, надання гуманітарної допомоги. Здійснювалось інформування про наявність житла, сприяння у відновленні втрачених документів та отриманні соціальних виплат, сприяння у працевлаштуванні.

Коростишівським районним центром СССДМ здійснено 49 виїздів Мобільного консультаційного пункту соціальної роботи до санаторію «Тетерів» - місця компактного проживання внутрішньо переміщених осіб. Соціальною роботою охоплено 51 сім'ю, в якій виховується 83 дитини, та 7 осіб внутрішнього переміщення, яким надано 160 соціальних послуг.

На облік служб у справах дітей області поставлено 23 дитини з числа внутрішньо переміщених дітей. Статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, надано 17 дітям (Коростишівський район – 15 дітей, м. Бердичів та м. Житомир – по 1 дитині).

Кримінальні провадження про вчинення злочинів щодо дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів - відсутні.

За станом на 31.12.2018 року на обліку в службах у справах дітей райдержадміністрацій, міських рад перебувають 20 дітей–сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переміщених із тимчасово окупованої території або з району проведення антитерористичної операції, які залишилися без батьківського піклування. На території області перебуває 17 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сім'ях опікунів, піклувальників та прибули з Луганської і Донецької областей, функціонують 1 дитячий будинок сімейного типу, який переїхав з Луганської області та 1 прийомна сім'я з Донецької області.

1.5. Забезпечення та дотримання прав дітей з особливими потребами

Органи соціального захисту населення області забезпечують реалізацію державної політики, спрямовану на соціальний захист дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю з дитинства, дітей-сиріт та дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, шляхом надання державної допомоги відповідно до норм чинного законодавства. Протягом 2018 року в області державну соціальну допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» отримали 19,3 тис. осіб на загальну суму 396,7 млн. грн.

Крім того, у системі соціального захисту населення області функціонує 3 дитячих будинки-інтернати, в яких на повному державному утриманні соціальні послуги отримують 249 вихованців та підопічних з середньою та глибокою розумовою відсталістю, психічними, фізичними вадами та, які за станом здоров'я потребують постійного стороннього догляду, побутового обслуговування, кваліфікованого медичного обслуговування, реабілітаційних послуг, серед яких 2 сиріт, та 17 дітей, позбавлених батьківського піклування.

З метою забезпечення додержання та реалізації прав осіб з інвалідністю, які перебувають в інтернатних установах системи соціального захисту населення області, департаментом праці, соціальної та сімейної політики облдержадміністрації проведені перевірки зазначених установ.

У 2018 році соціальними послугами центрів СССДМ охоплено 345 сімей (у них 560 дітей), де один чи кілька членів мають інвалідність, у тому числі сім'ї, які мають 311 дітей з інвалідністю. З них у складних життєвих обставинах перебуває 98 сімей, у яких 178 дітей, у тому числі сім'ї, що мають 78 дітей з інвалідністю.

II Профілактика торгівлі дітьми, найгірших форм дитячої праці, жорстокого поводження з ними

2.1. Попередження жорстокого поводження з дітьми

Службами у справах дітей області забезпечується своєчасне виявлення та постановка на облік дітей, що зазнали насильства в сім'ї, жорстокого поводження або існує загроза його вчинення.

Всього протягом року на облік поставлено 597 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

За 2018 рік в комунальну установу «Обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Сонячний дім» Житомирської обласної ради влаштовано 86 дітей. Вибуло 89 дітей, з них: 17 дітей повернулись в рідну сім'ю; 66 дітей влаштовані в сімейні форми виховання (11 дітей - усиновлено, 23 - в дитячий будинок сімейного типу, 7 – в прийомну сім'ю, 25 дітей – під опіку, піклування), 5 дітей влаштовані до інтернатних закладів та 1 дитина - на повне держане утримання до професійно-технічного ліцею. Станом на 31.12.2018 року в центрі перебувало 43 дитини.

Впродовж 2018 року робота служб психологічної допомоги «Телефон Довіри» обласного, Коростенського, Новоград-Волинського міських центрів СССДМ була направлена на психологічне та інформаційне телефонне консультування, в т.ч. через надання психологічної, соціально-педагогічної та інформаційної допомоги дітям, молоді та різним категоріям сімей. Всього на «Телефон Довіри» центрів СССДМ звернулися за телефонним консультуванням 2613 абонентів, яким надано 3557 послуг.

При обласному центрі СССДМ діє «гаряча лінія» «Жодна дитина не повинна бути скривджена». Обласним центром СССДМ виготовлено та розповсюджено інформаційні листівки «Служба психологічної допомоги «Телефон Довіри», «Жодна дитина не повинна бути скривджена».

Обласним, міськими, районними центрами соціальних служб для сім'ї дітей та молоді проведено понад 150 заходів, спрямованих на протидію торгівлі людьми, зокрема дітьми, а саме: інформаційно-просвітницькі бесіди, години спілкування, індивідуальні та групові консультування, відеолекторії, лекційно-тренінгові заняття, круглі столи, тематичні ігротеки, статті в газетах, виступи на радіо та розповсюджено друковану продукцію. Всього заходами з даного напрямку роботи охоплено понад три тисячі осіб.

При центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області впродовж 2018 року працювало 22 Мобільних консультаційних пунктів соціальної роботи, якими здійснено 1790 виїздів у 665 населених пунктів області з метою надання індивідуальної та групової, соціальної, інформаційної допомоги різним категоріям дітей, сімей та молоді щодо профілактики соціально-небезпечних захворювань, в тому числі ВІЛ-інфекції/СНІДу, подолання шкідливих звичок, утвердження цінностей здорового способу життя. У ході виїздів соціальними послугами охоплено 3840 сімей та 813 осіб, соціально-профілактичною роботою охоплено 12261 дитину та 7610 молодих осіб.

Працівниками поліції в навчальних закладах області проводилась профілактична робота з дітьми, батьками та педколективами, роз'яснювались наслідки невиконання батьками батьківських обов'язків, відповідальність за злочини, пов'язані з торгівлею дітьми. Постійно організовуються заходи щодо профілактики торгівлі дітьми та інших негативних явищ в дитячому середовищі, результати яких висвітлюються в засобах масової інформації та сайті ГУНП в Житомирській області.

III Захист дітей з особливими потребами

3.1. Здійснення заходів із запобігання дитячій інвалідності та підвищення рівня надання медичної допомоги дітям-інвалідам

Протягом 2018 року, управлінням охорони здоров'я Житомирської обласної державної адміністрації (далі-Управління), була здійснена низка заходів, щодо забезпечення прав дітей із запобігання дитячій інвалідності та підвищення рівня надання медичної допомоги дітям з інвалідністю, а саме:

На базі КУ Житомирської обласної дитячої клінічної лікарні працювала Обласна санаторно-курортна відбіркова комісія, яка здійснює організаційно-методичне керівництво регіональними СКВК, аналіз і контроль за раціональним та ефективним використанням санаторно-курортних путівок до санаторних закладів МОЗ України відповідно до затверджених, в установленому порядку, медичних показань та протипоказань для санаторно-курортного лікування певних соматичних захворювань у дітей. Реєстр дітей, що потребують такого оздоровлення, створено територіальними санаторно-курортними відбірковими комісіями на підставі звернень батьків. У 2018 році, областю було замовлено 1640 путівок на оздоровлення дітей, отримали -1368 путівок (83%). Серед оздоровлених частка дітей, що мають пільги (діти з інвалідністю, діти учасників АТО, діти сироти, діти із багатодітних родин, переселенці тощо) склала 50%.

Наразі в області функціонують шість кабінетів охорони зору для дітей. Протягом 2018 року на базі консультативної поліклініки КУ Житомирської обласної дитячої клінічної лікарні проводились підготовчі заходи, щодо відкриття обласного кабінету охорони зору для дітей. Відкриття якого планується у I півріччі 2019 року, після закупівлі відповідного обладнання.

У 2018 році, було направлено на лікування до НДСЛ «ОХМАТДИТ» п'ять дітей зі сколіозом важкого ступеню та чотири дитини із захворюваннями тазостегнових суглобів; до Інституту ортопедії і травматології НАМН України ще чотири дитини зі сколіозом.

В КУ Житомирській обласній дитячій клінічній лікарні протягом 2018 року було прооперовано 34 дитини з гідроцефалією різного ступеню важкості, з них одна додатково перед операцією була консультована в умовах НДСЛ «ОХМАТДИТ» .

Наразі в обласному реєстрі дітей, що мають незворотні вади слуху, що потребують проведення кохлеарної імплантації та слухопротезування (первинного чи заміни), дітей із втратою слуху III-IV ступеню перебуває 409 дітей. З них, у 2018 році до Державної установи «Інститут отоларингології ім. О.С.Коломійченка» НАМН України було направлено 102 дитини, п'ять прооперовано, в черзі на проведення кохлеарної імплантації перебуває шість дітей, а по заміні мовного процесора двоє дітей. За кошти обласного бюджету було забезпечено слуховими апаратами 63 дитини.

Протягом 2018 року проводилась робота щодо покращення міжсекторальної взаємодії з питань складання та фактичного виконання індивідуальних планів реабілітації дітей з інвалідністю.

З метою покращення якості медичного обслуговування, надання спеціалізованої медичної допомоги вихованцям та підопічним будинків-дитини, інтернат них закладів для дітей, дитячих будинків інтернатів, забезпечення безперервного післядипломного професійного навчання медичних працівників даних установ 26 квітня 2018 р. проведено навчальний семінар для медичних працівників вищезазначених закладів і установ.

Було ініційовано і підготовлено виступи на засідання Координаційної ради з питань охорони дитинства при обласній державній адміністрації, 24.05.2018, питання « Дитячий травматизм та його попередження. Запобігання

загибелі дітей внаслідок суїцидів, жорстокого поводження» та 09.11.2018 «Дотримання прав дітей з інвалідністю, що перебувають на утриманні у закладах інституційного догляду на виховання дітей».

У березні 2018 р. проведена експертиза якості та повноти заповнення індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда; своєчасного її корегування (наказ МОЗ України від 08.10.2007р. № 623) по 10 районам області. По результатам підготовлена довідка і листи від начальника УОЗ на головних лікарів про виявлені недоліки.

Забезпечувалось виконання розпорядження голови ОДА від 07.09.2015 № 285, щодо ведення реєстру та забезпечення дітей, хворих на орфанні захворювання лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами (наказ УОЗ ОДА від 06.10.2015 №1160)- реєстри станом на 01.01.2018 оновлені, затверджені начальником УОЗ . В межах забезпечення контролю за раціональним використанням лікарських засобів, виробів медичного призначення, спеціального харчування, придбаних за бюджетні кошти, для лікування окремих категорій хворих, проведені розрахунки на 2019 рік і надані до МОЗ України. Здійснювався моніторинг ефективності лікування дітей, хворих на орфанні захворювання та стан забезпечення їх дороговартісним лікуванням. Щоквартально переглядались і оновлювались реєстри дітей хворих на орфанні захворювання.

Консультовано в консультативній поліклініці КУ Житомирської обласної дитячої клінічної лікарні 4519 дітей з інвалідністю, 5004 дітей постраждалих в наслідок аварії на ЧАЕС, в стаціонарі проліковано 900 дітей з інвалідністю, з них 60 прооперовано.

Організували і провели планово-консультативні виїзди спеціалістів третинного рівня для надання консультативної допомоги дітям-інвалідам, хворим диспансерної групи та дітям декретованих груп, вихованців Романівського дитячого Будинку-інтернату для хлопчиків -11 дітей; Житомирського спеціалізованого будинку дитини оглянуто 113, Новоград-Волинського спеціалізованого будинку дитини оглянуто 49 дітей. В межах виконання Регіонального плану реформування системи інституційного догляду і виховання дітей в Житомирській області на 2018-2026 роки були проведені три виїзди у дитячі будинки-інтернати системи соціального захисту області.

У 2018 році збільшили кількість реабілітаційних послуг для дітей раннього віку в реабілітаційному відділенні Житомирського обласного спеціалізованого будинку дитини для дітей-сиріт та дітей, які залишились без піклування батьків, такими послугами було охоплено 669 амбулаторних хворих (за 2017р. – 589 дітей), за 2018 рік у відділенні медико-соціальної реабілітації будинку дитини проведено всіма амбулаторними хворими 6706 ліжко-дні (за 2017р. – 6753 ліжко-дні). Середній термін перебування на ліжку становив 10,1 ліжко-дні (за 2017р. – 11,5 ліжко-дні). Крім того, у закладі було організовано відділення для паліативного догляду за дітьми з інвалідністю, підгрупи А.

3.2. Підвищення рівня обізнаності населення зокрема, дітей щодо інфекції СНІДУ, туберкульозу та наркоманії, формування здорового способу життя

У закладах загальної середньої освіти області здійснюється систематична інформаційно-просвітницька робота серед усіх учасників освітнього процесу з питань профілактики ВІЛ-інфекції СНІДУ, туберкульозу інших захворювань та реалізуються заходи по формуванню у молоді позитивної мотивації на здоровий спосіб життя. В ході традиційних місячників, тижнів, днів, присвячених проблемам здоров'я, проходять бесіди, лекції, диспути, профілактичні консультації, виступи агітбригад, анкетування, конкурси малюнків та плакатів. Учнівська молодь в області є активним учасником Всеукраїнського фестивалю-конкурсу „Молодь обирає здоров'я”.

КЗ «Житомирський ОППО» проведено рефреш-тренінги для педагогів-тренерів тренінгових курсів „Захисти себе від ВІЛ”, „Школа проти СНІДУ”, а для заступників директорів з виховної роботи базових шкіл – „Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДУ, туберкульозу”. Для вчителів предмету „Основи здоров'я” базових навчальних закладів проводяться семінари з питань формування толерантного ставлення та інтеграції ВІЛ позитивних дітей, дітей, хворих на туберкульоз до освітнього середовища в основній школі. На уроках біології, основ здоров'я, основ безпеки життєдіяльності вчителі-предметники приділяють значну увагу питанням захворювання підлітків на туберкульоз. Використовується різні ефективні форми профілактичної роботи з дітьми, а саме написання тематичних диктантів, проведення вікторин, тестів та зустрічей з лікарями-фтизіатрами, педіатрами, генікологами, наркологами, дермато-венерологами.

На контролі керівників закладів освіти питання щорічного медичного обстеження школярів.

IV. Забезпечення права дітей на освіту

4.1. Забезпечувати рівний доступ кожної дитини до якісної освіти

За результатами проведення на території області «Всеукраїнського профілактичного заходу «Урок» до навчання вчасно не приступило 30 дітей (у минулому році – 18 дітей): (м. Бердичів та м. Новоград – Волинський – по 1 дитині; Коростенський, Романівський райони – по 2 дитини; Чуднівський район та м. Житомир – по 3 дитини. По 1 дитині – у Вільській та Дубрівській сільських об'єднаних територіальних громадах (далі – ОТГ); 2 дитини у Брониківській сільській ОТГ; по 3 дитини - в Квітневій сільській та Радомишльській міській ОТГ; по 4 дитини в Брусилівській селищній та Станишівській сільській ОТГ). Основною причиною незалучення дітей до навчання є ухиляння батьків від виконання своїх батьківських обов'язків.

Службою у справах дітей облдержадміністрації систематично, в рамках проведення Всеукраїнського профілактичного заходу «Урок», проводяться перевірки стану забезпечення соціально-правового захисту та залучення до навчання дітей-вихованців інтернатних закладів системи МОН, за наслідками

яких надаються рекомендації навчальним закладам та службам у справах дітей області.

4.2 Забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами

Установами та закладами освіти області проводиться робота з реалізації нормативно-правових актів, спрямованих на соціальний захист дітей-інвалідів.

Відповідно до ст.33 Закону України «Про дошкільну освіту» дітям дошкільного віку, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування та реабілітації, гарантовано право на здобуття дошкільної освіти, соціальну адаптацію та реабілітацію. З метою ранньої реабілітації в області працює 2 дошкільних навчальних заклади і 182 групи компенсуючого типу, які відвідують 3,2 тис. дошкільнят, з яких 382 є діти з інвалідністю. У дошкільних закладах також діє 17 логопунктів, у яких охоплено корекційною роботою 546 вихованців. Для здійснення лікувально-оздоровчої та корекційно-відновлювальної роботи ці заклади і групи обладнанні відповідними лікувальними кабінетами, приміщеннями і кадрами. За результатами комплексних заходів стан здоров'я 80% таких дітей вирівнюється, і діти продовжують навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.

У регіоні здійснюються заходи з активізації роботи по впровадженню інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах.

В області функціонують інклюзивні класи при 233 загальноосвітніх навчальних закладах, у яких навчається 589 дітей. У 57 ДНЗ області працює 74 інклюзивні групи, в яких виховується 112 дітей.

У 2018-2019 н.р. функціонує 65 позашкільних навчальних закладів, в яких нараховується 42472 школярів, серед яких 211 дітей-інвалідів. У закладах середньої освіти гуртковою роботою охоплено 50927 дітей, що становить 38% від їх загальної кількості.

З метою реалізації права на освіту дітей із складними вадами психофізичного розвитку в області створено та функціонує два навчально-реабілітаційні центри.

Для потреб дітей з фізичними та (або) розумовими вадами в області функціонує 10 спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів.

Всього в спеціальних навчальних закладах навчається 645 дітей з інвалідністю. У процесі навчання діти отримують медичну, фізичну, психолого-педагогічну, соціально-побутову реабілітацію згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини з інвалідністю.

Спеціальні навчальні заклади мають відповідну навчально-матеріальну базу для здобуття дітьми навичок професій.

З метою допрофесійної підготовки вихованців і подальшою адаптацією їх у суспільство в Житомирській та Бердичівській спеціальних загальноосвітніх школах-інтернатах відкрито 10-ті класи з поглибленою

трудовою підготовкою (швея- мотористка, вишивальниця, плиточник-облицювальник, пічник, каменяр).

Приділяється увага збільшенню можливостей осіб з інвалідністю здобути професійно-технічну освіту. З цією метою ведеться робота щодо розширення переліку професій шляхом ліцензування нових професій, які не мають медичних обмежень. Впроваджено нові професії «Оператор з обробки інформації», «Соціальний робітник», «Портъе». Всього в закладах професійної освіти навчається 336 осіб з інвалідністю.

У ВНЗ I-IV р.а. навчається 402 студентів з інвалідністю, для яких створено всі умови для здобуття освіти.

При навчальних закладах створюється відповідна навчально-методична база для навчання осіб різних категорій інвалідності.

Забезпечується підготовка необхідної кількості педагогічних працівників за методиками роботи з особами з обмеженими фізичними можливостями, психічними та розумовими порушеннями.

V. Культурний та духовний розвиток дітей

5.1. Залучення дітей різних категорій до заходів культури

24 квітня 2018 року за сприяння служби у справах дітей облдержадміністрації відбулась зустріч керівництва області з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, випускниками 11 класів загальноосвітніх навчально-виховних закладів області.

Проведено фестиваль дитячої музичної творчості «Під сузір'ям Ліри», присвячений Міжнародному Дню захисту дітей у музеї Космонавтики ім. С.П. Корольова. 1 червня 2018 року проведено обласний захід для 550 дітей соціально незахищених категорій, присвячений Дню захисту дітей.

29 вересня 2018 року проведено обласний захід до Дня усиновлення, в якому взяли участь 50 усиновлених дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, влаштованих в сімейні форми виховання.

Організовано проведення новорічних та різдвяних свят із врученням подарунків для 201 дитини. У Житомирській обласній філармонії ім.С.Ріхтера проведено Благодійний дитячий концерт до Дня Святого Миколая «Святий Миколай, до нас у гості завітай» за участю керівництва обласної державної адміністрації.

Організовані зустрічі з усиновлювачами, прийомними батьками, батьками-вихователями за участю організацій-соціальних партнерів, круглі столи, організація привітання, висвітлення кращого досвіду сімейного виховання дітей-сиріт у засобах масової інформації.

Спеціалісти обласного центру СССДМ долучилися до проведення акції-флешмобу «Усиновлення - це любов назавжди» під час проведення підвищення кваліфікації прийомних батьків та батьків-вихователів на базі Олевської міської ради.

5.2. Підтримка, сприяння та розвиток творчих здібностей дітей

Проведено Всеукраїнський фестиваль дитячої творчості «ДивоГрайлики» до Дня захисту дітей, у якому взяли участь більше 42 колективів з усієї України, які мають здобутки та високі досягнення у своїй діяльності. Зазначений захід був проведений в м. Андрушівка.

З метою сприяння професійному зростанню творчо обдарованих дітей та молоді, сприяння створенню системи всебічної підтримки громадської активності молоді, спрямованої на самовизначення та самореалізацію проведено інформаційно-просвітницький захід до Дня захисту дітей .

21 листопада 2018р. службою у справах дітей проведено обласний фестиваль родин «Єдина родина-єдина країна» для творчих родин, які взяли на виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

VI. Удосконалення системи роботи щодо соціального захисту дітей

6.1. Забезпечення функціонування Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти»

Протягом 2018 року здійснювалось обслуговування комп'ютерного обладнання для функціонування Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти». Забезпечувалось своєчасне внесення достовірної інформації до Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти» щодо обліку:

- дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- дітей, які залишилися без батьківського піклування;
- дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- потенційних усиновлювачів,
- опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів

6.2. Методичне забезпечення діяльності служб у справах дітей

Впродовж 2018 року проводилась робота щодо методичного забезпечення діяльності служб у справах дітей у вигляді семінарів. Проведено 7 семінарів для начальників служб у справах дітей райдержадміністрацій, міських рад та спеціалістів з питань захисту дітей об'єднаних територіальних громад області. Також проведено 4 засідання координаційної ради з питань охорони дитинства при облдержадміністрації.

Обласним центром СССДМ у 2018 році організовано та проведено 3 навчальні семінари для новопризначених спеціалістів та фахівців із соціальної роботи місцевих центрів СССДМ, центрів СССДМ селищних та міських рад з питань здійснення соціальної роботи з різними категоріями сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, здійснення соціальної роботи з учасниками антитерористичної операції та членами їх сімей (охоплено 60 осіб).

VII. Підвищення ролі територіальної громади у вирішенні питань щодо захисту прав та розвитку дітей

7.1. Активізація участі територіальної громади у захисті прав та розвитку дитини

На виконання Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» в області утворено 53 міських, сільських, селищних об'єднаних територіальних громад. За станом на 01.02.19 в об'єднаних територіальних громадах діє 15 служб у справах дітей, з них міських – 5, селищних – 3, сільських – 7. Серед служб у справах дітей об'єднаних територіальних громад, 9 є юридичними особами (3 – міських, 2 – селищних, 4 сільських).

В інших ОТГ захист прав дітей забезпечують 21 спеціаліст/уповноважених представників із захисту прав дітей. Питання забезпечення кадрами служб справах дітей продовжує перебувати на контролі обласної державної адміністрації.

У зв'язку з виконанням завдань, просимо дане рішення зняти з контролю.

Т.в.о. начальника служби

Наталія ПИЛИПЧУК